

Pepino gold – Solanum muricatum ait.

Původ

Pravděpodobně z Peru nebo Kolumbie, odkud se rozšířilo do dalších jihoamerických oblastí. Indiáni ji nazývají cachuma (kačuma). V Evropě je známá pod názvem pepino, což ve španělštině znamená salátová okurka, i když chuťově je zcela odlišné. Do Evropy se pepino dostalo záhy. Zprávy dokazují, že se pěstovalo již kolem roku 1785 v zahradách francouzského krále Ludvíka XVI. Podobně jako kiwi se pepino uchytilo na Novém Zélandě, kde bylo prošlechtěno. Odtud pak začalo získávat i evropské pěstitele, zejména v Itálii. U nás se objevuje jako novinka a pro snadné pěstování, brzkou plodnost a chuť se jistě brzy stane oblíbenou rostlinou našich pěstitelů.

Botanická charakteristika

Je to vytrvalá bylina, polokeř vzpřímeného vzrůstu, 30 až 50 cm vysoká, v dospělosti poléhavého nebo splývavého vzrůstu. Pěstuje se většinou jako jednoletá. Květy se objevují v latách na dlouhé stopce. Jsou oboupohlavní, podobné květu bramboru. Listy jsou řapíkaté, lilkovité, kopinaté až 15 cm dlouhé nebo nepravidelně laločnaté. Plody jsou vejcovitě oválné, slupka hladká, lesklá, poměrně tenká, zelená, ve zralosti žlutá až žlutooranžová, fialová s podélnými výraznými tmavozelenými až hnědofialovými pruhy. Zralé plody jsou vonné, šťavnaté i sladké jako u melounu. Plody jsou 12 cm vysoké a vyšší a až 10 cm široké, často bezsemenné. Obsahem vitamínu C se vyrovnají citrusům, cukru obsahují cca 7%.

Využití

Vyzrálé plody se konzumují syrové. Mají žlutou dužinu, měkkou, silně vonnou, sladkou, s obsahem až 60 mg vitamínu C ve 100 g. Konzumuje se umyté bez slupky, nebo na krájené ve směsi s jiným ovocem. Dá se z něj připravit také výborná marmeláda. Nejlépe chutná chlazené rozkrojené na kousky a posypané skořicí a cukrem.

Pěstování

Patří do čeledi lilkovitých rostlin. Jeho teplotní nároky jsou stejné jako u rajčat, ale má o 50–60 dní delší vegetační dobu. Abychom sklidili z 1 rostliny 10–15 plodů, měli bychom ji přirychlit. Pokud máme tedy skleník apod., vysazujeme rostliny od dubna do poloviny května. Pepinu se dobře daří v truhlících. Do malého (40 cm) vysazujeme jednu rostlinu, do většího 50–60 cm pak dvě. Substrát volíme zahradnický univerzální nebo na zeleninu (Agro Česká Skalice). Vše můžeme vylepšit přidáním 3–4 lžic granulovaného hnojiva (Hoštické slepičince) na dno truhlíku. **Rostliny zasíláme již zaštipnuté (rostliny tedy již nezaštipujeme).** V nevytápěném skleníku nám bude trvat 3–4 týdny, než se rostlina rozvětví a boční výhony narostou 15–20 cm. Poté pepino přemístíme navenek, kde již bude růst. Pozdní jarní mrazíky pod –2 °C mohou rostlinu zničit. Pokud skleník nemáme,

PepinoGold.cz

přesadíme rostlinu do plastového květináče o průměru 14–17cm, taktéž o 5 cm hlouběji. Přesazené rostliny pak umístíme na vnitřní parapet slunečního okna, kde budou růst asi 4–5 týdnů. Nové typy oken propouštějí jen část světla, čímž jsou pro pěstování nevhodná. Jakmile pomínou noční mrazíky a rostlina je 25–30 cm vysoká, přesadíme ji do truhlíku a přemístíme na venkovní slunečné místo. Noční teploty až k +1°C rostlina snese, ale při teplotě +6°C již neroste. Rostliny začínají kvést začátkem července. Plody rychle rostou a koncem srpna mění barvu od zelené do žlutooranžové, kdy dozrávají. Do prvních podzimních mrazíků sklídíme asi polovinu úrody, potom rostliny přemístíme do světlé místnosti (skleníku). Zbytek plodů dozrává na rostlině postupně až do poloviny listopadu. Sklizeň z přirychlených rostlin bývá 10–17 plodů (2–2,5 kg). Rostliny, které byly vysazeny až v červnu, nebo nebyly přirychleny, mají plodů méně. V průběhu dozrávání se mění poměr cukrů v plodu, proto aby byly plody co nejsladší, je vhodné je z rostliny utrhnout, jakmile plod získá krásně žlutě-zlatavou barvu. Hnojíme formou zálivky od května do června co 10 dnů Krystalonem Start, červenec až září Krystalonem Plod a Květ, Floranem aj. Zvýšený obsah fosforu v hnojivě může urychlit dozrávání až o dva týdny. Ochrana při napadení sviluškou chmelovou – postřik Omite, Svilustop; na mšice – postřik Mospilan. Plísně a houbové choroby rostlinu nenapadají.

Nejčastější chyby při pěstování

Aby byla zaručena genetická totožnost (pravost) s vyšlechtěným druhem „Pepino gold“, jsou VŠECHNY naše rostliny množeny vegetativně. Při zachování daného postupu je pěstování i v méně teplých letech bez výkyvů na plodnosti. Rostliny vypěstované ze semen získávají odlišné vlastnosti (velikost, neopylí se, plodnost, dozrávání atd.), proto jsou pro pěstování zcela nevhodné.

Jako další chyby uvádíme

1. Pozdní výsadba.
2. Rostliny byly sice zakoupeny již v dubnu, ale nebyly do deseti dnů přesazeny do větší nádoby. Poté se zastavuje růst.
3. Nachlazení – rostliny byly po dobu pěti a více dnů vystavovány teplotám pod 5°C, přestaly růst a žloutnou.
4. Přehnojení – bujný růst, tmavé zelené listy, květy se neopylí a opadají.
5. Malá nádoba (méně než 2 l) – rostlina se nerozvětví, kvete jenom na vrcholu a neplodí.
6. Velká nádoba (více než 20 l nebo volná výsadba) – bujný růst, pozdě kvete a plody nedozrají.
7. Vysoké teploty a špatné opylování – pěstování celoročně ve skleníku.

PepinoGold.cz

Z našeho šlechtění

Pepíno „Adéla“ 2014

Fialová forma. Kopínaté plody 6×12 cm o průměrné hmotnosti 150 g. Výnosnost z rostliny pěstované v 7.5 l nádobě je 15–25 plodů. Dužina je pevná, oranžová, sladká, aromaticky vonná. Rostlina je náchylnější k vylamování kosterních větví pod tíhou plodu.

Pepíno „Sladké srdce“ 2014

Žluto-fialová forma, srdcovité plody 7×12 cm o průměrné hmotnosti 160 g. Výnosnost z rostliny pěstované v 7.5 l nádobě je 20–30 plodů. Dužina je pevná, světle oranžová, sladká, aromaticky vonné lahodné chuti. Plody jsou bezsemenné a dozrávají ve dvou vlnách od konce srpna až do vánoc. Rostlina vyniká kompaktním vzrůstem bez sklonu k vylamování větví.

Pepíno „Maxim“ 2014

Žluto-fialová forma. Oválné plody s nevýraznou špičkou 8×12 cm o průměrné hmotnosti 240 g. Výnosnost z rostliny pěstované v 7.5 l nádobě je 15–20 plodů. Dužina je měkčí, šťavnatá, méně sladká a méně aromatická. Rostlina má větší podíl plodů nad 300 g a sklizeň z rostliny může být až 5kg ovoce. Není náchylná k vylamování větví.